

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

12 серпня 2022 року

Київ

№ 179

Про внесення змін до постанови
Правління Національного банку України
від 06 березня 2022 року № 39

Відповідно до статей 7, 15, 55¹, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 19, 21, 28 Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 “Про введення воєнного стану в Україні”, затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ “Про затвердження Указу Президента України “Про введення воєнного стану в Україні”, з метою забезпечення безпеки та фінансової стабільності фінансової системи, запобігання кризовим явищам у період запровадження воєнного стану в Україні Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Унести до постанови Правління Національного банку України від 06 березня 2022 року № 39 “Про врегулювання діяльності учасників ринку небанківських фінансових послуг, небанківських фінансових груп, учасників платіжного ринку, колекторських компаній та юридичних осіб, які отримали ліцензію на надання банкам послуг з інкасації” (зі змінами) такі зміни:

1) у пункті 2:

підпункт 1 доповнити словами та цифрами “(далі – Правила № 123)”;

підпункт 3 доповнити словами та цифрами “, за умови, що такі порушення були допущені особами, місцезнаходженням яких є населені пункти територіальних громад, уключені до переліку територіальних громад, що розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або перебувають у тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні), що формується в порядку, установленому Кабінетом Міністрів України (далі – Перелік), у період перебування територіальної громади в Переліку та протягом 90 календарних днів після її виключення з Переліку”;

підпункт 4 доповнити словами та цифрами “за умови, що такі порушення допущені до 15 серпня 2022 року та усунені протягом 60 календарних днів з цієї дати або допущені після 15 серпня 2022 року особами, місцезнаходженням яких є населені пункти територіальних громад, уключені до Переліку, у період

перебування територіальної громади в такому Переліку та протягом 90 календарних днів після її виключення з Переліку”;

пункт доповнити новим підпунктом такого змісту:

“б) вимог щодо подання до Національного банку документів та інформації, передбачених нормативно-правовими актами Національного банку, зазначеними в додатку до цієї постанови [крім Положення про порядок видачі небанківським фінансовим установам, операторам поштового зв'язку ліцензій на здійснення валютних операцій, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 09 серпня 2002 року № 297, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 серпня 2002 року за № 712/7000 (зі змінами), та Положення про порядок видачі ліцензії на торгівлю валютними цінностями, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 26 березня 2021 року № 26] за умови, що такі порушення допущені до 15 серпня 2022 року та усунені протягом 60 календарних днів із цієї дати або допущені після 15 серпня 2022 року особами, місцезнаходженням яких є населені пункти територіальних громад, уключені до Переліку, у період перебування територіальної громади в такому Переліку та протягом 90 календарних днів після її виключення з Переліку”;

2) пункт 3 викласти в такій редакції:

“3. Національний банк протягом дії воєнного стану в Україні не застосовує до страховиків заходів впливу за порушення нормативу якості активів, встановленого Положенням про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика, затвердженим розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 07 червня 2018 року № 850, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06 липня 2018 року за № 782/32234 (зі змінами) (далі – Положення № 850).”;

3) постанову після пункту 3 доповнити двома новими пунктами 3¹, 3² такого змісту:

“3¹. Національний банк протягом дії воєнного стану в Україні за порушення обов'язкових критеріїв і нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, ризиковості операцій страховика, встановлених Положенням № 850, має право не застосовувати заходів впливу за такі порушення, якщо порушення спричинене зміною справедливої вартості:

1) втраченого, пошкодженого або знищеного нерухомого майна внаслідок негативного впливу військової агресії Російської Федерації проти України та майна, що розташоване на території населених пунктів територіальних громад, уключених до Переліку; та/або

2) облігацій внутрішньої державної позики (далі – ОВДП) та облігацій зовнішньої державної позики (далі – ОЗДП), що належать страховиків, та право власності страховика на такі ОВДП та ОЗДП підтверджено документально відповідно до законодавства України, а також дебіторської заборгованості за нарахованими відсотками за такими ОВДП та ОЗДП.

3². Страховик протягом дії воєнного стану в Україні до нормативу ризиковості операцій страховика, визначеного Положенням № 850, уключає прийнятні активи у вигляді грошових коштів на поточних рахунках, банківських вкладів (депозитів) та коштів на рахунках умовного зберігання (ескроу) у загальному розмірі разом не більше 90 відсотків страхових резервів (за винятком коштів у розмірі резерву заявлених, але не врегульованих збитків, або резерву заявлених, але не виплачених збитків), з них банківські вклади (депозити) у банківських металах – не більше 15 відсотків страхових резервів. Водночас до нормативу ризиковості операцій уключаються активи страховика, розміщені в одному банку, у розмірі не більше 30 відсотків страхових резервів.

Активи, якими представлені кошти резерву заявлених, але не врегульованих збитків, або кошти резерву заявлених, але не виплачених збитків, зазначені в абзаці першому пункту 3² цієї постанови, уключаються до прийнятних активів страховика для цілей дотримання нормативу ризиковості операцій у повному обсязі.”;

4) підпункт 1 пункту 4 доповнити словами та цифрами “, крім вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами щодо припинення залучення внесків (вкладів) на депозитні рахунки, установлені у пункті 4 розділу V Положення № 1840”;

5) пункти 5–8 виключити;

6) постанову після пункту 9 доповнити новим пунктом 9¹ такого змісту:

“9¹. Страховик протягом дії воєнного стану в Україні у разі недотримання ним нормативу ризиковості операцій (з урахуванням обмежень, установлені у пунктах 3¹, 3² цієї постанови) продовжує виконувати зобов’язання за укладеними договорами страхування (перестраховування, співстрахування) з урахуванням особливостей, установлені законодавством України, проте не пізніше як із п’ятого робочого дня з дати, починаючи з якої страховик не дотримується нормативу ризиковості операцій, припиняє:

1) укладати нові договори страхування (перестраховування, співстрахування);

2) продовжувати строк дії укладених договорів страхування (перестраховування, співстрахування);

3) уносити зміни до укладених договорів страхування (перестраховання, співстрахування), що призводять до збільшення зобов'язань за такими договорами.

Страховик має право відновити діяльність із укладання договорів, зазначену в абзаці першому пункту 9¹ цієї постанови, починаючи з п'ятого робочого дня з дати, починаючи з якої страховик дотримується нормативу ризиковості операцій.”;

7) постанову після пункту 11 доповнити новим пунктом 11¹ такого змісту:

“11¹. Страховик або кредитна спілка, що порушив/порушила зобов'язання перед клієнтами за діючими договорами про надання фінансових послуг, протягом дії воєнного стану в Україні повинен/повинна письмово повідомити Національний банк про порушення таких зобов'язань протягом трьох робочих днів із дати такого порушення і надати перелік заходів (із зазначенням строків) щодо приведення своєї діяльності у відповідність до вимог законодавства та усунення порушень виконання зобов'язань за договорами про надання фінансових послуг.”;

8) постанову після пункту 12 доповнити новим пунктом 12¹ такого змісту:

“12¹. Національний банк для цілей складання річного плану проведення інспекційних перевірок на 2023 рік:

1) під час визначення рівня суспільної важливості учасників ринку небанківських фінансових послуг ураховує результати оцінювання, проведеного Національним банком із 01 жовтня 2020 року до 30 вересня 2021 року;

2) під час оцінки ступеню ризику керується висновками щодо фактів, подій, обставин, осіб, що ґрунтуються на професійному судженні Національного банку під час здійснення нагляду за діяльністю на ринках небанківських фінансових послуг, з урахуванням практичного застосування законодавства України про регулювання діяльності з надання фінансових послуг, практичного застосування законодавства України про захист прав споживачів фінансових послуг, а також законодавства України, яке діє в період запровадження воєнного стану та після його припинення або скасування.”;

9) у пункті 16¹:

в абзаці першому слова та цифри “та 60 календарних днів після припинення чи скасування воєнного стану” замінити словами та цифрами “до 31 серпня 2022 року”;

в абзаці другому слова та цифри “61 календарного дня з дня припинення чи скасування воєнного стану” замінити словами та цифрами “01 вересня 2022 року”;

10) у пункті 18:

у підпункті 3:

друге речення викласти в такій редакції: “Документи щодо погодження таких осіб, які були обрані/призначені до 15 серпня 2022 року, подаються до Національного банку протягом 60 календарних днів із цієї дати.”;

підпункт доповнити новим реченням такого змісту: “Документи щодо погодження таких осіб, які були обрані/призначені після 15 серпня 2022 року, подаються до Національного банку протягом місяця після призначення/обрання/вступу на посаду;”;

підпункт 4 виключити;

підпункт 5 викласти в такій редакції:

“5) особа, яка після 01 січня 2022 року та до 15 серпня 2022 року набула істотної участі в страховику або збільшила свою істотну участь до рівня, визначеного в пункті 205 глави 22 розділу III Положення про ліцензування та реєстрацію, має право протягом 60 календарних днів із 15 серпня 2022 року та під час розгляду Національним банком відповідного пакета документів користуватися правом голосу придбаних акцій (часток) та брати участь в управлінні страховиком. Документи щодо погодження таких осіб подаються до Національного банку протягом 60 календарних днів із 15 серпня 2022 року;”;

підпункти 6–10 виключити;

11) у підпункті 5 пункту 18³ слова та цифри “складання та подання звітності учасниками ринку небанківських фінансових послуг до Національного банку України, затвердженими постановою Правління Національного банку України від 25 листопада 2021 року” виключити;

12) у пункті 19¹:

в абзаці першому слова “Положення про” замінити словами “Протягом дії воєнного стану в Україні Положення про”;

підпункт 1 після слів та цифр “у пунктах 1, 2,” доповнити цифрою “4”;

пункт доповнити трьома новими підпунктами такого змісту:

“4) ознаками, наявність яких є підставою для висновку Національного банку про здійснення небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, але має право надавати окремі фінансові послуги (далі – установа/особа), ризикової діяльності, що загрожує інтересам вкладників та/або інших кредиторів такої установи/особи в період дії воєнного стану, додатково до переліку ознак, визначених у пункті 9 розділу III Положення № 12, є:

укладання установою/особою нових договорів про надання фінансових послуг із клієнтами за наявності порушення зобов’язань перед клієнтами за діючими договорами про надання фінансових послуг;

унесення установою/особою змін чи доповнень до діючих договорів про надання фінансових послуг, що мають як наслідок збільшення зобов’язань перед клієнтами, за наявності порушення зобов’язань перед клієнтами за діючими договорами про надання фінансових послуг;

укладання страховиком нових договорів страхування (перестраховування, співстрахування), продовження строку дії укладених договорів страхування (перестраховування, співстрахування) та/або унесення змін до укладених договорів страхування (перестраховування, співстрахування), що призводять до збільшення зобов'язань за такими договорами, за наявності порушення вимог, установлених у пункті 9¹ цієї постанови;

установа/особа протягом двох останніх звітних кварталів (періодів) не уклала нові договори про надання фінансових послуг, крім випадків наявності:

в установи/особи іншої, ніж страховик, діючих договорів із надання фінансових послуг, або

у страховика – унесення змін до вже укладених договорів страхування/перестраховування, які не призводять до збільшення зобов'язань страховика за такими договорами;

5) протягом дії воєнного стану в Україні передбачений пунктом 18 Положення № 12 строк надсилання запрошення становить два робочих дні;

6) протягом дії воєнного стану в Україні передбачений пунктом 31 Положення № 12 строк після закінчення строку, визначеного рішенням про усунення порушення, становить два робочих дні, водночас ненадання учасником ринку в установлені строки звіту про усунення порушення та відповідних документів та/або те, що в Національного банку немає іншої інформації, що свідчить про усунення учасником порушення, є підставою для складання Національним банком акта про правопорушення щодо невиконання рішення Національного банку.”;

13) постанову після пункту 19² доповнити новим пунктом 19³ такого змісту:

“19³. Протягом дії воєнного стану в Україні передбачений пунктом 23 Положення про здійснення Національним банком України безвиїзного нагляду на ринках небанківських фінансових послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 28 грудня 2020 року № 169 (зі змінами), строк для надання заперечення/пояснення становить три робочих дні.”;

14) у пункті 20:

пункт після слів та цифри “в пункті 1 цієї постанови,” доповнити словами “місцезнаходженням яких є населені пункти територіальних громад, уключені до Переліку, їх власники істотної участі,”;

цифри та слова “15 робочих днів із дня припинення або скасування воєнного стану в Україні” замінити цифрами та словами “90 календарних днів після їх виключення з Переліку”;

пункт доповнити новим абзацом такого змісту:

“Особи, зазначені в пункті 1 цієї постанови, їх власники істотної участі в разі виникнення до 15 серпня 2022 року підстав для подання інформації та

документів, передбачених Положенням про ліцензування та реєстрацію, а також нормативно-правовими актами Національного банку, зазначеними в додатку до цієї постанови [крім Положення про порядок видачі небанківським фінансовим установам, операторам поштового зв'язку ліцензій на здійснення валютних операцій, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 09 серпня 2002 року № 297, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 серпня 2002 року за № 712/7000 (зі змінами), та Положення про порядок видачі ліцензії на торгівлю валютними цінностями, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 26 березня 2021 року № 26], зобов'язанні подати такі інформацію та документи протягом 60 календарних днів із 15 серпня 2022 року (не поширюється на осіб, які надавали відповідну інформацію та документи до Національного банку).”;

15) постанову після пункту 20²⁰ доповнити двома новими пунктами 20²¹, 20²² такого змісту:

“20²¹. Національний банк протягом дії воєнного стану в Україні здійснює інспекційні перевірки учасників ринків небанківських фінансових послуг у порядку, визначеному Положенням про інспекційні перевірки, із урахуванням таких особливостей:

1) керівником об'єкта перевірки є одноосібний виконавчий орган або член колегіального виконавчого органу, член ради (наглядової, спостережної – за наявності) об'єкта перевірки або посадова особа об'єкта перевірки, яка виконує його обов'язки на період тимчасової відсутності керівника об'єкта перевірки (далі – керівник об'єкта перевірки);

2) керівник об'єкта перевірки з метою забезпечення проведення інспекційної перевірки зобов'язаний у разі своєї тимчасової відсутності/неможливості виконувати свої обов'язки призначити особу, яка виконує обов'язки керівника об'єкта перевірки на період тимчасової відсутності керівника об'єкта перевірки, або особу, уповноважену керівником об'єкта перевірки або відповідним органом управління представляти інтереси об'єкта перевірки на час проведення інспекційної перевірки з повноваженнями керівника об'єкта перевірки;

3) члени інспекційної групи під час проведення інспекційної перевірки мають право складати та подавати у формі електронного документа (далі – електронний документ), підписаного кваліфікованим електронним підписом відповідної(их) уповноваженої(их) особи(іб) (далі – КЕП), відповідні документи (запити, протоколи, інші документи, що створюються під час інспекційної перевірки, за винятком довідок про перевірку та звіту про інспекційну перевірку). Електронні документи складаються з обов'язковим дотриманням вимог щодо створення, зберігання електронних документів і використання

електронних підписів, визначених Законами України “Про електронні документи та електронний документообіг”, “Про електронні довірчі послуги”;

4) обмін електронними документами між членами інспекційної групи та керівниками/працівниками об’єкта перевірки може здійснюватися шляхом пересилання засобами електронної пошти або передавання на змінних носіях інформації з дотриманням вимог щодо пересилання документів із грифом обмеження доступу, установлених Національним банком;

5) письмові пояснення, копії документів, витягів із документів, що надаються у формі електронних документів, їх копій повинні бути підписані/засвідчені шляхом накладання КЕП відповідної(их) уповноваженої(их) особи(іб) об’єкта перевірки;

6) довідка про перевірку складається у двох примірниках за підписом інспектора/інспекторів, який/які її готував/готували, та погоджується керівником інспекційної групи. Перший примірник довідки про перевірку передається керівникові об’єкта перевірки для ознайомлення, на другому примірнику, який залишається у керівника інспекційної групи, зазначається дата передавання та підпис про отримання;

7) керівник об’єкта перевірки не пізніше третього робочого дня із дати отримання першого примірника довідки про перевірку зобов’язаний повідомити Національний банк засобами електронної пошти про ознайомлення з довідкою про перевірку;

8) довідка про перевірку вважається доведеною до відома об’єкта перевірки та такою, що не має пояснень, заперечень, у разі неотримання Національним банком від об’єкта перевірки в установлений строк інформації про ознайомлення з довідкою про перевірку та/або заперечень, пояснень до неї та підтвердних документів щодо самостійного усунення зазначених у довідці порушень. Керівник інспекційної групи в такому разі використовує для подальшої роботи другий примірник довідки.

20²². Файли з показниками звітності, що подаються кредитними спілками до Національного банку у форматі XML відповідно до додатка 5 до Правил № 123, протягом дії воєнного стану в Україні подаються із такими особливостями:

1) для файла FR0 “Дані фінансової звітності” звітним періодом є квартал та рік, строком подання звітності за I квартал, перше півріччя, дев’ять місяців – не пізніше 30 числа місяця, наступного за звітним проміжним періодом, за рік – не пізніше 28 лютого року, наступного за звітним;

2) для файлів CR2 “Дані про фінансову діяльність кредитної спілки”, CR3 “Дані про склад активів та пасивів кредитної спілки”, CR4 “Дані про доходи та

витрати кредитної спілки”, CR5 “Дані для розрахунку необхідної суми резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок”, CR11 “Дані про дотримання кредитною спілкою фінансових нормативів та обмежень щодо ризиків за операціями з фінансовими активами” звітним періодом є квартал та рік, строк подання звітності за I квартал, перше півріччя, дев’ять місяців – не пізніше 25 числа місяця, наступного за звітним проміжним періодом, за рік – не пізніше 28 лютого року, наступного за звітним.”.

2. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Кирило ШЕВЧЕНКО

Інд. 33